

TLAČOVÁ SPRÁVA

21. apríl 2022

Prehliadka Dni archívneho filmu v Banskej Bystrici predstaví poklady slovenskej kinematografie

Dni archívneho filmu s podtitulom Storočnica je prvý ročník výberovej prehliadky klasických filmov. Dopĺňajú ju prednášky a diskusie o dejinách národnej kinematografie za účasti významných tvorcov a osobností slovenského filmu, pripravený je aj sprievodný program. Prehliadka sa uskutoční v termíne od 25. do 29. apríla 2022 vo Filmovom klube v Múzeu SNP a v priestoroch Fakulty dramatických umení Akadémie umení v Banskej Bystrici. Koná sa pri príležitosti osláv stého výročia zrodu slovenskej kinematografie a vstup na podujatie je voľný.

Prehliadka predstaví slovenskú kinematografiu od jej začiatkov s presahom do súčasnosti. Venovať sa bude nielen filmom a ich tvorcom, ale aj práci s archívnymi dielami, ich digitalizácii a možnostiam ich súčasnej interpretácie i využitia. Jej rozmer je vzdelávací, ale aj popularizačný s cieľom predstaviť kinematografiu ako živý organizmus a v plnej šírke. Záštitu nad podujatím prevzal Peter Dubecký, generálny riaditeľ Slovenského filmového ústavu (SFÚ).

Filmy budú uvedené v blokoch a sprevádzať ich budú lektorské úvody alebo prednášky. „Každé filmové pásmo bude tvoriť dvojprogram, v rámci ktorého sa jednotlivé časti dopĺňajú, súperia, protirečia si,“ hovorí filmový kritik Martin Palúch, organizátor prehliadky. „Pozvaní lektori zabezpečia úvody a diskusie o filmoch s divákmi. Našou snahou je priblížiť storočnicu filmu odbornej i laickej verejnosti jednak cez rozprávanie o jednotlivých kapitolách z dejín nášho filmu a tiež cez priblíženie pôvodného filmového média.“ Archívne filmy zo zbierok SFÚ sa budú premietiť výlučne z pôvodných 35 mm filmových kópií.

V úvodom bloku prehliadky pod názvom *Raná kinematografia na Slovensku* predstaví jej začiatky filmový teoretik a estetik Juraj Oniščenko, dokumentovať ich bude pásmom krátkych filmov s dôrazom na filmové podoby Jánošíka. Premietne sa aj etnografický film Karola Plicku *Po horách, po dolách* (1929), diváci si ho budú môcť pozrieť so živým hudobným sprievodom Davida Kollara a Tomáša Mutinu, ktorí svoju autorskú improvizáciu uviedli aj vlni pri projekcii filmu *Jánošík* (1921) Jaroslava Siakeľa pri príležitosti jeho storočnice.

Film na Slovensku v medzivojnovom období a počas vojny predstaví filmová teoretička Mária Ferenčuhová v bloku *Od Mississippi po Azovské more*, čo zdokumentuje projekcia Plickovho filmu *Za Slováckmi od New Yorku po Mississippi* (1936) so živým hudobným sprievodom Tomáša Lauka a projekcia filmu Ivana J. Kovačeviča *Od Tatier po Azovské more* (1942). Nové podnety prinesie blok *Peripetie propagandy, ideály zmeny*, v ktorom na vplyv politických „zmrazení“ a odmäkov na slovenskú kinematografiu upozorní filmová historička Eva Filová. Pri tejto príležitosti sa premietnu dva tematické výbery krátkych filmov z rokov 1950 až 1989.

Podvratnosť filmového obrazu je názov bloku, v ktorom odkryjú poučenie z krízového vývoja spoločnosti i kinematografie filmová historička Jelena Paštéková a režisér Dušan Trančík. Tému bude reprezentovať pásmo krátkych filmov Dušana Trančíka *Fotografovanie obyvateľov domu* (1968), *Vrcholky stromov* (1972) a *Amulet* (1974) a jeho celovečerný film *Vítaz* (1978). Celú prehliadku uzavrie blok nazvaný *Archív, umenie, kapitál po roku 1989* s dôrazom na generáciu absolventov Filmovej a televíznej fakulty VŠMU a nové začiatky slovenského filmu, ktorým sa bude venovať filmová teoretička Katarína Mišíková. Pripravené sú pásma krátkych filmov z rokov 1999 až 2021

Prehliadka Dni archívneho filmu v Banskej Bystrici predstaví poklady slovenskej kinematografie

a diskusie za účasti tvorcov súčasnej strednej generácie, ako sú Ľubomír Viluda, Peter Podolský, Martin Palúch, Marek Kuboš, Marek Šulík a Ivan Ostrochovský.

Hlavný program prehliadky doplnia prezentácie zamerané na postavenie a podobu filmového archívu v súčasnosti a digitálne reštaurovanie kinematografických diel, ktoré predstavia odborníci zo Slovenského filmového ústavu (SFÚ) – riaditeľ Národného filmového archívu Marián Hausner a expert na digitalizáciu Peter Csordás. Uskutoční sa aj prezentácia zbierky amatérskych a rodinných filmových záznamov Rodinné archívy dokumentaristu a strihača Mareka Šulíka a predstavenie odbornej knižnej i časopiseckej filmovej literatúry. Súčasťou podujatia bude aj predaj filmových publikácií a DVD a blu-ray nosičov zo SFÚ a z vydavateľstva Vlna.

[Viac informácií o podujatí Dni archívneho filmu 2022 – Storočnica.](#)

[Viac informácií o filmoch v programe.](#)

Slovenský filmový ústav

SFÚ je jediná štátna organizácia v oblasti audiovizie na Slovensku. Jej hlavné úlohy, činnosti a pôsobnosť definuje Zákon o audiovizii č. 40/2015 Z. z. Súčasťou SFÚ ako pamäťovej a fondovej inštitúcie je špecializovaný filmový archív. Tvoria ho jedinečné filmové a s filmom súvisiace archívne fondy a zbierky, ktoré sú základom audiovizuálneho dedičstva SR. Vybudované má aj moderné digitalizačné pracovisko.

Kontakt: Slovenský filmový ústav, Grösslingová 32, Bratislava, www.sfu.sk.

Predajňa Slovenského filmového ústavu – Klapka.sk

Predajňa Klapka.sk sa orientuje na slovenskú filmovú klasiku a súčasné slovenské audiovizuálne diela na DVD a blu-ray nosičoch. V ponuke má tiež odbornú literatúru z oblasti kinematografie a audiovizie slovenských a českých vydavateľstiev a vybrané diela z produkcie filmových archívov. Ponúka tiež možnosť online predaja a stabilný predajný pult má v priestoroch Kina Lumière.

Kontakt: Klapka.sk, Grösslingová 43, Bratislava, www.klapka.sk.

Kino Slovenského filmového ústavu – Kino Lumière

Kino Lumière sa vo svojej dramaturgii prioritne zameriava na súčasnú slovenskú tvorbu, súčasnú európsku kinematografiu a zlatý fond slovenskej a svetovej kinematografie. Uvádza pravidelné vlastné cykly, tiež viaceré prehliadky a festivaly. Ide o prvé kino na Slovensku, ktoré získalo za dramaturgiu Cenu slovenských filmových novinárov a Cenu Europa Cinemas. Má štyri kinosály, vstupné je od 2,00 do 5,00 €. V roku 2020 spustilo online projekt Kino doma.

Kontakt: Kino Lumière, Špitálska 4, Bratislava, www.kino-lumiere.sk

kontakt: Simona Nôtová, tlačová tajomníčka SFÚ, tel.: +421 2 57 10 15 42, simona.notova@sfu.sk